

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

UKRAINIAN LABOR NEWS

Address: Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

Address: Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

PIK X. Ч. 6 (1059). СУБОТА, 14. СІЧНЯ 1923. WINNIPEG, MAN. SATURDAY, JANUARY 14th, 1923. No. 6 (1059). /VOL. X.

Уряд Злучених Держав видасть три мільярди долларів на будову нових воєнних кораблів

СЕКРЕТАР МАРИНАРКИ ВИЛБЕР ВІЯВІВ ПЕРЕД КОНГРЕСОВИМ КОМІТЕТОМ ДЛЯ СПРАВ ФЛОТИ, ЩО 725-МІЛІОНОВА ПРОГРАМА БУДОВИ ВОЄННИХ КОРАБЛІВ Є ЛИШЕ ЧАСТИНОЮ ШИРОКО ЗАКРОЕНОЇ ПРОГРАМИ. — ВИДАТКИ НА БУДОВУ КОРАБЛІВ БУДУТЬ ВІНОСИТИ РІЧНО ОКОЛО 168 МІЛІОНІВ ДОЛАРИВ.

ВАШИНГТОН, 11. січня. — Кортіс Д. Вилбер, секретар маринарки, закликав сьогодні конгрес, щоб він одобрив програму будови нових воєнних кораблів, запропоновану урядом, на суму 725 мільонів долларів. Він сказав, що це є кінечне для утворення воєнної флоти, сильної досить "охороняти торговлю, вдержувати наші океанські торговельні шляхи й забезпечити достаточну національну оборону". "Ми не маємо такої флоти в теперішній час", заявив перед конгресовим комітетом для справ флоти секретар Вилбер в імені своїм і в імені морської генеральної ради.

ВАШИНГТОН, 12. січня. — Кортіс Д. Вилбер, секретар маринарки, виявив сьогодні перед конгресовим комітетом для справ флоти, що департамент маринарки випрацював обемисту 20-літню програму будови воєнних кораблів, з якої програма на 725 мільонів долларів, уже оповіщена, є лише частиною. Він не оголосив публично ширшої програми, однак у відповідь на запитання сказав, що річно буде видаватися на будову воєнних кораблів около 168

мільонів долларів і що за пару років вся будова буде коштувати около три мільярди долларів. Він додав, що старі великі кораблі треба буде замінити новими й це brano під увагу при вироблюванні програми. Вилбер зложив таку заяву після того, як демократичний конгресмен Вінсон з Джорджії, член комітету для справ флоти, запитав, чи він вірить, що воєнна флота Злучених Держав є тепер першо-класною боевою силою. "Ми потребуємо кружляків", відповів Вилбер. "Як я старався вказати вчора, це є безумовною потребою". "Отже ваша позиція як секретаря є та, що ми не маємо флоти першої класи", продовжав Вінсон. "Так", відповів Вилбер.

На підставі 725-мільонної програми, яка включає будову 25 кружляків, 5 кораблів для перевезення літаків, 9 провідних нісильців і 32 субмарин, Вилбер сказав, що річні видатки будуть такі: Почавши в 1929 році — \$55,200,000; 1930 — \$110,400,000; 1931 — \$141,100,000; 1932 — \$141,500,000; 1933 — \$139,000,000; 1934 — \$93,800,000; 1935 — \$48,600,000; 1936 — \$10,400,000.

АМБАСАДА НЕ ЗНАЄ НИЧОГО ПРО ВИСЛАННЯ ВИКЛЮЧЕНИХ.

БЕРЛІН, 11. січня. — Радянська амбасада й Телеграфічна Агенція Радянського Союзу продовжують сьогодні заявляти, що не знають нічого про примне вигнання Льва Троцького й інших провідників опозиції з Радянського Союзу, як про це сповіщає буржуазна преса. Однак німецькі газети, майже без винятку, говорять про ці звідомлення як про факт. В амбасаді було сказано, що неправдивим є, в яким би то не було випадку, уживати вислову "вигнання". Однак навіть про повідомлене вислання членів опозиції на провінцію в

амбасаді не отримано ніяких інформацій. Берлінські газети кажуть, що 30 лідерів опозиції присуджено на вигнання на Сибір. Між ними мають бути, крім Троцького, Карл Радек, Григорій Зіновьев, Лев Каменев, Християн Раковский і М. Серебряков.

ЛОНДОН, 11. січня. — Непотвержені звідомлення до Лондону кажуть сьогодні, що Лев Троцький відмовився виїхати з Москви помимо розпорядку влади. (Кілько в цій новині та інших подібних є правди, покаже найближче майбутнє.)

ОТТО ШМІДТ МОЖЕ БУТИ АМБАСАДОРОМ С.Р.С.Р. ДО ІТАЛІЇ.

МОСКВА, 5. січня. — Радянський уряд застановляється над назначенням Оттона Шмідта, славного математика, на пост радянського амбасадора до Італії, який займав перше Лев Каменев, виключений тепер з Комуністичної Партії за опозицію. Отто Шмідт є відомий як один з провідників на полі культурного піднесення Радянського Союзу. Він був головним управителем Госіздату, Державного Видавництва, яке друкує річно величезну кількість літератури. Шмідт є також редактором

Енциклопедії Радянського Союзу, яка є авторитетом у всіх галузях інформації відносно Радянського Союзу. Шість томів цієї капітальної праці вже є надруковані.

УБИТО 5-ОХ БОЛГАРСЬКИХ КОМІТАДЖІВ.

БЛГОРОД, Югославія, 12. січня. — Наспівні суди звідомлення кажуть, що в боротьбі між болгарськими комітаджами а грецькими жовнірами на греко-болгарським кордоні убито п'ятьох комітаджів. Кажуть, що між убитими є Стоянов, провідник комітаджів.

ДЕЛЕГАТИ З АРГЕНТИНИ СТАНУТЬ В ОБОРОНІ НІКАРАГВИ.

Злучені Держави домагаються від країн Понаднуевої Америки, щоб їх делегати не обговорювали справи Нікарагви на Пан-Американській конференції.

БУЕНОС АЙРЕС, Аргентина, 12. січня. — Півофіційно оповіщено сьогодні, що аргентинські делегати на гаванську Пан-Американську конференцію дістали інструкції, якщо буде піднесена нікарагванська справа, підтвердити доктрину аргентинського уряду про неварушність державної суверенності.

Інструкції для аргентинських делегатів включають відкинення права одної держави вмішуватися в справи другої держави.

Якщо такі інструкції не будуть висловлені найбільш старанно, вони будуть становити прямий атак на політику Злучених Держав у Нікарагві, де

американські моряки ведуть війну проти нікарагванського народу, щоб вдержати при владі консервативний уряд Діаза, який є на службі американських капіталістів. Ріжні аргентинські газети атакували й атакують політику Злучених Держав у Нікарагві.

САНТІЯГО, Чиле, 12. січня. — Газета "Меркуріо" заявляє сьогодні, що Злучені Держави поручили своїм дипломатам у країнах Понаднуевої Америки, щоб вони добилися від урядів цих країн деклярації, що делегатам на Пан-Американську конференцію буде дано інструкції не обговорювати нікарагванського питання.

ПОРУШИТЬ СПРАВУ НІКАРАГВИ НА ГАВАНСЬКІЙ КОНФЕРЕНЦІЇ.

МІСТО МЕКСИКО, 8. січня. — Педро Запеда, який репрезентує тепер генерала Сандіна в місті Мексику, пропонує справу Нікарагви на Пан-Американській конференції, що розпочинається в Гавані на 16. січня.

Запеда заявив, що має намір утворити комісію, яка поїде до Гавани в часі конференції й поведе кампанію проти допущення представників уряду Діаза на конференцію. Консервативний уряд Діаза був визнаний лише малим числом латинськими американськими державами, сказав Запеда. Назначена урядом Діаза де-

легация недавно сповістила, що (подібно як Злучені Держави) уже всіх старань, щоб не допустити до обговорення нікарагванського питання на гаванській конференції.

КОМІТЕТ ЗАЯВИВ, ЩО ДОКУМЕНТИ ФАЛШИВІ.

ВАШИНГТОН, 12. січня. — Сенатський комітет, який розсліджував документи проти Мексики, друковані в Гірстовій пресі, проголосив ці документи сфальшованими й підставними та заявив, що буде давати свідство, щоб довідати, хто їх підробив.

ЯКІ ГАЗЕТИ ЙДУТЬ ДО ПОЛЬЩІ.

Не всім нашим читачам може відомо, що польсько-шляхетська влада не допускає "Українських Робітничих Вістей" та інших наших видань на українській землі під Польщею. Ми думали, що й інші українські газети з Канади й Злучених Держав не доходять на Західно Україну. А тимчасом так воно не є. В однім зі своїх листів т. Навізівський пише нам між іншим, що бачив у Львові всі українські патріотичні газети з Канади й Америки, які доходять туди без ніяких перешкод з боку польської влади. І як-би на potwierдження цього ми отримали в четвер (передвчера) львівську газетку "Український Емігрант", з 10. грудня м.р., завинену... в "Український Голос" у Вінніпегу. Ось і показується, хто є любий польсько-шляхетській владі. Протибільшовицького "Українського Голосу" йде тільки до Львова, що ним аж завивають газети при експедиції, а "Укр. Роб. Вістей" не бачуть навіть у робітничих редакціях.

Звіти*вказують, що число членів у трейд-юніях зменшилося минулого року на 300,000, а юніонні фонди зменшилися з \$63,750,000 на \$43,250,000. Провідники руху меншости (лівого) приписують ослаблення трейд-юніонного руху тактиці юніонних реакційних лідерів, які єдналиються з капіталістами.

ЗМЕНШЕННЯ ЧИСЛА ЧЛЕНІВ У ТРЕЙД-ЮНІЯХ.

ЛОНДОН, 7. січня. — В минулім році британські трейд-юнії втратили багато членів, як також підупали фінансово. За причину цього вважають невідповідну тактику реформістичних юніонних провідників, які зрадили генеральний страйк і на кожному кроці зраджують робітників.

НЕ ІДЬТЕ ДО ДІ ПЕС, БО ТАМ НЕМА РОБОТИ.

ДІ ПЕС, Ман., 12. січня. — На мітингу Бора оф Трейд, що відбувся в середу-вечером, рішено видати остерогу до тих, що задумують приїхати до Ді Песа, що тут нема роботи ані приміщення для тих, що вже є в місті. Кількість робітників у Ді Пес вже є більша, як їх потрібно. Кожний дім і кімната в місті є занята і готелі та румінг-газти завертають робітників кожного дня. Кожний поїзд привозить тепер нові товпи робітників і міські урядники побоюються, що виторяться грізне положення, якщо такий наплив буде продовжатися.

НЕБУВАЛЕ ТЕПЛО В ЗАХІДНІЙ КАНАДІ.

Канада, славна зі своїх довгих і холодних зим, має цього року приємну несподіванку для своїх мешканців. Цілий минулий тиждень в західній Канаді набувало таке тепло, якого не пам'ятають в цю пору року від багатьох років. Просто не хочеться вірити, що це перша половина січня. Зовсім виглядає на весну, хоч часто буває, що й при кінці травня є зимніше, як тепер. В додатку до такої високої температури, в минулу середу вечером у Вінніпегу падав дощ, явище зовсім небувале в цю пору в Манітобі. Люди мусили одягатися в дощеві плащі й брати парасолі. Не знати лише, як довго потриває це "літо" серед зими.

ДАДУТЬ ПОЗИЧКУ МАГНЕРАМ БРИТАНІЙ.

РИГА, Латвія, 9. січня. — Центральний комітет професійних союзів у Москві сповістив, що британська майнерська юнія звернулася до радянських профсоюзів за позицією. У виданий з цього приводу заяві комітет радянських профсоюзів повідомляє, що він повітав нагоду допомогти своїм борючимся братам у Великій Британії й постановив позичити британській майнерській юнії 250 тисяч долларів на три роки без ніякого проценту.

ВИБОРИ ДО РАД. ВІДЛОЖЕНО ДО ОСЕНІ.

МОСКВА, 7. січня. — Рішенням Центрального Виконавчого Комітету С.Р.С.Р. вибори до Рад, що мали відбутися при кінці минулого року, зістали відложені до осені цього року. Причиною цього є вибори до кооператив і необхідність закінчення кількох важливих і негайних кампаній.

КОНСЕРВАТИСТИ ВТРАТИЛИ ОДНЕ МІСЦЕ.

НОРТЕМПТОН, Англія, 10. січня. — Підчас доповнюючих виборів у цій місті уряд втратив посольське місце в користь Партії Праці. Вибори були спричинені смертю консервативного посла сер А. Голдена. Підчас виборів зівстав вибраний полк Мелон, який дістав 15,173 голосів. Його консервативний противник, капітан Рентон, дістав 14,616 голосів; ліберал Морган — 9,584; незаалежний консерватист Гейлуд — 1,093.

ПОЛЬЩА ЗАПРОПОНУВАЛА ЛИТВИ РОЗПОЧАТИ ПЕРЕГОВОРИ.

Вальдемарас заявив польським журналістам, що мир між Литвою а Польщею буде можливий аж по остаточнім вирішенню справи принадлежності Вильні.

БЕРЛІН, 12. січня. — Юзьська телеграфічна агенція сповістила сьогодні, що польський уряд вислав до Ковна, столиці Литви, спеціального кур'єра з нотою, яка пропонує литовському уряду розпочати переговори в Ризі, Латвія, при кінці січня. Як тему переговорів нота пропонує управління комунікації між двома країнами здовж кордону й відновлення поштової, телеграфічної й залізничної комунікації.

ВАРШАВА, 8. січня. — Литовський прем'єр Вальдемарас заявив польським діячникам у Ковні, яких він привіз перший раз, що мир між Литвою а Польщею буде можливий шойно тоді, коли вирішиться остаточну справу принадлежності Вильні. Литва прийме

польського посла лише у Вильні. Щодо привернення торговельних взаємин між обома країнами, то на гаду Вальдемараса нічо не стоїть тому на перешкод. Вони можуть розпочатися безпроблемно, однак товарів, які походять з Вильніщини, не допуститься до Литви. Литовська почта не буде приймати листів з печаткою почт у Вильніщині, а також не буде висилати листів, адресованих до Вильніщини, на тій основі, що це було би признанням суверенності Польщі над Вильніщиною. Коли Вальдемараса запитали, чи є яка надія на відношу історичної унії між Литвою а Польщею, він відповів, що така унія раз на завжди перестала існувати й її не дається відновити.

БЕЗРОБІТНИЙ ХОТІВ РАТУВАТИ ТОВАРИША І САМ УТОПИВСЯ.

Джан Смит і Джордж Річі, два вінніпегські безробітні, ходили оноді до Ст. Боніфес шукати за роботою. Не знайшовши її, вони вертали до Вінніпегу, але замість їти через міст, що стоїть над Ред рівером, вони пішли по леді, бо ріка в зимі замерзла. Коли вже були яких 10 метрів від берега по вінніпегським боці, нагло заломився лід під Джорджем Річі і він пішов у воду. Побачивши це, Джан Смит почав ратувати свого товариша і підчас цього лід заломився також під ним. По якійсь часі Джордж

Річі натрапив на грубший лід і викарпався з води, але свого товариша, який ратував його, більше не побачив. Річі каже, що Смит злав його за ковнір і хотів витягнути з води, а описав він чув лише оклик: "Ой!" Річі закликав людей, що були недалеко, й вони прибули на місце нещастя, готові дати допомогу, однак по Смитові не було й сліду. Також прибувши пізніше поліція не могла віднайти утопленого, хоч пробила лід на значнім просторі. Покійний Джан Смит мав 40 років і останив по собі жінку й двоє дітей.

РІЖНІ ВІСТІ

ЗАСУДЖЕНО НА СМЕРТЬ ЗА ШПІОНАЖУ.

ЛЕНІНГРАД, 10. січня. — Тут засуджено троє Росіян на смерть за військову шпіонажу. Двадцятих інших засуджено на вязницю від 5 до 15 років. Всі засуджені, які мешкали на території коло радянсько-фінляндського кордону, давали військовій інформації контр-революціонерам за кордоном і служили за підстав для контр-революціонерів, що укриваються в С.Р.С.Р.

ЧЕСЬКА ПРЕСА ВИСТУПАЄ ПРОТИ УГОРЩИНИ.

ПРАГА, 6. січня. — Чехословацька преса гостро виступає проти Угорщини за спровадження зброї з Італії. "Людове Новини", що висловлюють погляди міністерства закордонних справ, заявляють, що недавня вислака зброї (викрита австрійською владою на угор-

АМЕРИКАНСЬКІ ВКЛАДИ ЗА КОРДОНОМ.

ВАШИНГТОН, 6. січня. — Департамент торговлі оголосив, кілько є американських вкладів в-інших країнах. Після обчислення департаменту, американські вклади за кордоном виносять 13 мільярдів долларів. В цю суму не включено 10 мільярдів долларів, які вложив уряд Злучених Держав у різних державах підчас війни.